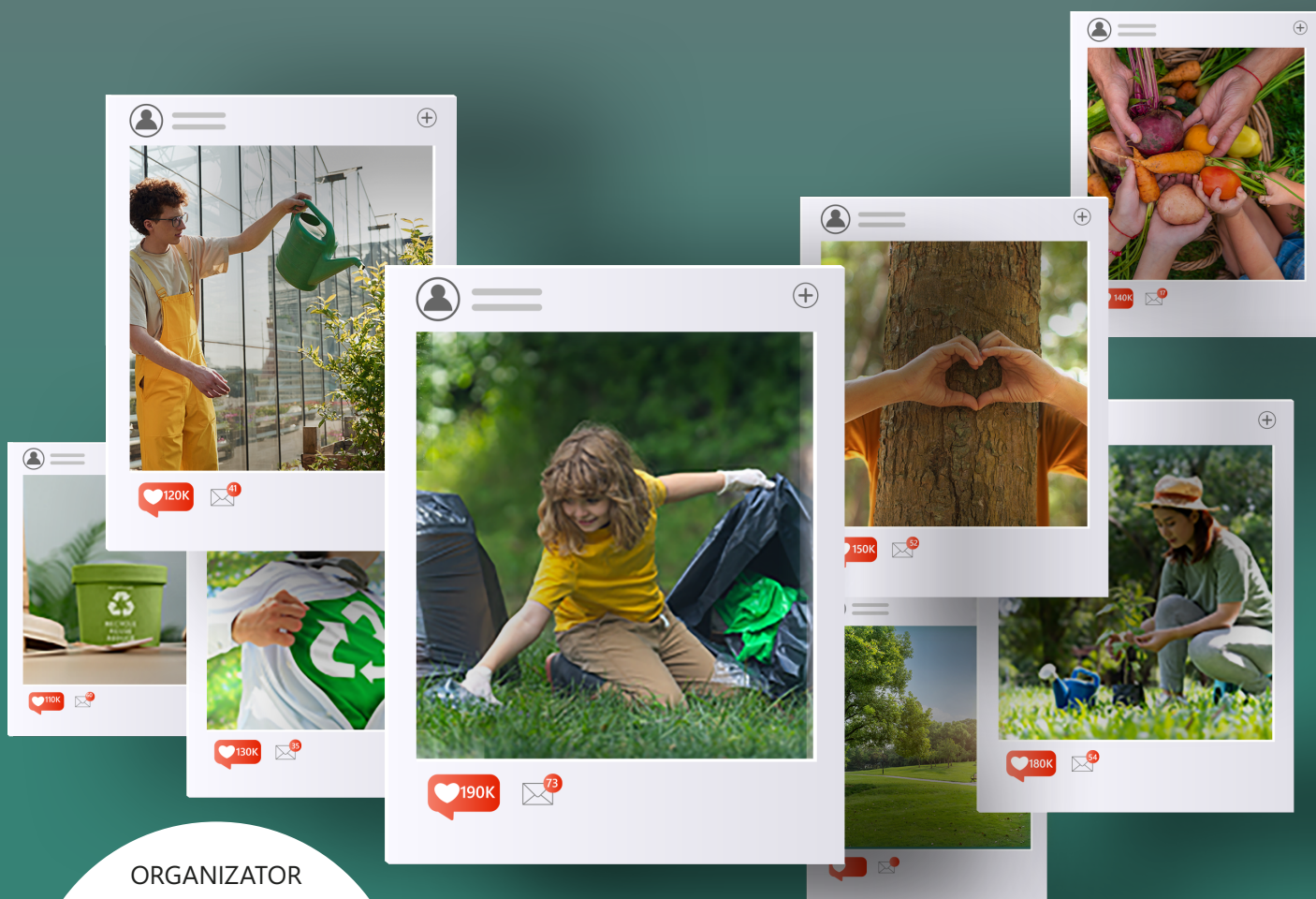

ZMIANA
ZACZYNA SIĘ
TO

PRZEWODNIK PROJEKTOWY PROGRAMU EKOCZYNNI

ORGANIZATOR

ORLEN
FUNDACJA
IM. IGNACEGO
ŁUKASIEWICZA

WSTĘP

Drogi Nauczycielu,

zapraszamy Cię do udziału w programie grantowym **EkoCzynni**.
Przygotowaliśmy ten **Przewodnik Projektowy**, aby ułatwić Ci organizację pracy projektowej z uczniami. Jego celem jest wsparcie w przygotowaniu EkoProjektu, w taki sposób aby mógł uzyskać grant oraz ułatwienie realizacji Waszej inicjatywy ekologicznej.

W poradniku znajdziesz:

- 6 kroków do skutecznego prowadzenia projektu.
- Praktyczne wskazówki, jak zaangażować uczniów.
- Narzędzia wspomagające pracę zespołową.
- Checklisty pomocne w realizacji projektu.

Dzięki tym wskazówkom Twój zespół będzie mógł zrealizować swoje pomysły, wykorzystać dostępne zasoby i przygotować wyjątkowy projekt grantowy, który wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne wokół Was.
Zmiana zaczyna się tu!

Fundacja ORLEN im. Ignacego Łukasiewicza

FORMALNOŚCI. OD CZEGO ZACZAĆ?

Zanim rozpoczniesz pracę z zespołem, upewnij się, że spełniasz wszystkie wymogi formalne i masz przygotowane zasoby organizacyjne.

KLUCZOWE KROKI:

Zapoznaj się z regulaminem i harmonogramem programu.

- Regulamin zawiera szczegółowe kryteria oceny, zasady przyznawania grantów oraz wymagania dotyczące projektu. Pobierz go ze strony ekoczynni.pl

Zaproś do udziału klasę lub stwórz zespół uczniów.

- Projekt realizowany jest przez uczniów klas 7–8 szkół podstawowych. Minimalny skład to 10 uczniów pracujących pod opieką nauczyciela.

Zorganizuj pierwsze spotkanie.

- Wyjaśnij uczniom cel programu i jego zasady.
- Przedstaw plan spotkań. Zadania wskazane w Przewodniku Projektowym powinniście zrealizować w trakcie dwóch spotkań.
- zapoznaj uczniów z kluczowymi terminami:
 - **do 17 października 2025 r.** – złożenie wniosku o grant.
 - **od 1 stycznia 2026 r. do 30 kwietnia 2026 r.** – realizacja EkoProjektów.

Stwórz przestrzeń do współpracy.

- Utwórz grupę komunikacyjną (np. WhatsApp).
- Zorganizuj wirtualny dysk na pliki (np. Google Drive).

Upewnij się, czy:

- Czy znasz harmonogram programu i kryteria oceny projektów?
- Czy wyznaczyłeś daty kluczowych spotkań zespołu?
- Czy stworzyłeś miejsce do przechowywania materiałów projektowych?

Dodatkowe wskazówki:

- Obejrzyj webinaria, dotyczące inicjatyw ekologicznych oraz prowadzenia projektów, które pojawiają się na Facebooku @EkoCzynni
- Wyświetl lub prześlij uczniom nagranie z inspiracjami dotyczącymi inicjatyw ekologicznych, które pojawi się na <https://www.facebook.com/ekoczynni>

6 KROKÓW PROWADZENIA PROJEKTU

KROK 1

POMYSŁY

Pierwszy etap polega na generowaniu pomysłów. Wspólnie z uczniami zastanówcie się, co w waszym otoczeniu możecie poprawić dla dobra środowiska.

JAK EFEKTYWNIE PRACOWAĆ NAD POMYSŁAMI?

Zorganizuj burzę mózgów:

- Ustal zasady: każdy pomysł jest wartościowy, nie oceniamy w tej fazie.
- Zapisuj wszystkie propozycje na tablicy lub w arkuszu Google

Zainspiruj zespół:

Przekaż uczniom poradnik Jak szukać inicjatyw prośrodowiskowych i wspólnie zastanówcie się, jak wdrożyć takie działania w najbliższym otoczeniu. Ważne, aby to uczniowie stali się badaczami środowiska – mogli przeprowadzić wizualny audyt szkoły, osiedla czy parku i sami odkryć, co wymaga poprawy.

PRZYKŁADOWE OBSZARY DO DIAGNOZY:

- nadmierna ilość odpadów wokół szkoły,
- marnowanie wody w kranach,
- zagrożone gatunki roślin i zwierząt w okolicy,
- „dzikie wysypiska” i zanieczyszczone rzeki,
- wysokie zużycie energii w szkole.

Takie pytania i obserwacje pomogą uczniom zrozumieć, gdzie tkwią lokalne wyzwania i jak ich działania mogą realnie wpłynąć na środowisko.

KROK 2

WYBÓR TEMATU

Po zebraniu pomysłów czas wybrać temat projektu, który najlepiej odpowiada potrzebom lokalnego środowiska, np. szkoły. Uczniowie powinni wspólnie przedyskutować zidentyfikowane problemy, a rolą nauczyciela jest moderowanie tej dyskusji. Można zastosować głosowanie, aby wybrać te kwestie, które zespół uzna za najważniejsze lub najłatwiejsze do rozwiązania. Ważne jest, aby decyzja należała do uczniów – temat nie powinien być narzucony z góry.

ETAPY WYBORU TEMATU:

Omówienie pomysłów:

- Przejrzyjcie wszystkie propozycje i wybierzcie te, które są zgodne z celami programu EkoCzynni ujętymi w regulaminie.
- Zachęć uczniów do krótkiego wyjaśnienia swoich pomysłów i ich potencjalnych korzyści.

Analiza wykonalności:

- Zastanówcie się, które pomysły można zrealizować w dostępnym czasie (**styczeń–kwiecień 2026**) i przy założonym budżecie (do 6000 zł brutto).
- Oceńcie dostępność zasobów (narzędzia, materiały, wiedza).
- Omówcie wspólnie pytania:
 - Który problem ma największy wpływ na naszą społeczność?
 - Który problem możecie realnie rozwiązać własnymi siłami?
 - Jakie macie zasoby (ludzie, czas, materiały), aby się tym zająć?

Głosowanie:

- Przeprowadźcie głosowanie zespołu, w którym każdy uczestnik przyznaje punkty swoim ulubionym propozycjom. Można użyć prostego systemu, przykładowo, na każdego ucznia przypadają 3 głosy do rozdania.

Podjęcie decyzji:

- Wybierzcie jeden lub dwa pomysły z największym potencjałem i zgodnością z wymaganiami regulaminu, które zostaną rozwinięte w dalszych krokach.
- Warto by ostatecznie wybrany pomysł był decyzją uczniów. Samodzielnie podjęta decyzja zwiększy ich zaangażowanie w realizację projektu.

KROK 3

OPRACOWANIE ROZWIĄZAŃ

Po wyborze tematu czas na zaplanowanie konkretnych działań, które pozwolą skutecznie zrealizować projekt.

JAK OPRACOWAĆ ROZWIĄZANIA?

1. Analiza problemu:

- Zastanówcie się, jakie konkretne aspekty wybranego tematu wymagają działania.
- Zidentyfikujcie przyczyny problemu oraz możliwe przeszkody w jego rozwiązaniu.

2. Propozycja działań:

- Stwórzcie listę działań, które mogą przyczynić się do rozwiązania problemu. Na tym etapie wszystkie pomysły są mile widziane.

PRZYKŁADY DZIAŁAŃ:

- Wprowadzenie koszy do segregacji odpadów w każdej klasie.
- Organizacja warsztatów o zasadach 8R.
- Zorganizowanie akcji wymiany przedmiotów (przynieś – wymień – użyj ponownie).
- Naprawa zepsutych sprzętów szkolnych zamiast kupowania nowych.
- Wdrożenie kompostownika na resztki z klasowej świetlicy lub stołówki.

3. Ocena wykonalności:

- Oceńcie, które działania są realistyczne do zrealizowania w ramach czasu, budżetu i dostępnych zasobów.
- Zastanówcie się, jakie osoby lub organizacje mogą wesprzeć Wasze działania (np. lokalne firmy, eksperci ekologiczni).

4. Szczegółowe planowanie:

- Wybrane rozwiązania rozpiszcie na mniejsze kroki, aby łatwiej było je realizować w kolejnych etapach.

PRZYKŁAD ROZPISANIA DZIAŁANIA:

- **Cel:** Wprowadzenie szkolnego systemu segregacji odpadów.
- **Działania:**
 1. Zakup koszy do segregacji.
 2. Przygotowanie tablic informacyjnych o zasadach segregacji.
 3. Organizacja warsztatów dla uczniów na temat segregacji.

KROK 4

WYBÓR SPOSOBÓW DZIAŁANIA (Z UWZGLĘDNIENIEM KRYTERIÓW OCENY)

Podobnie jak w KROKU 2, zdecydujcie, które rozwiązania będą najlepsze dla realizacji Waszego pomysłu. Oceńcie ich wykonalność pod kątem:

- **Realizowalności:** Czy działanie można przeprowadzić w dostępnych ramach czasowych i budżetowych?
- **Wpływu:** Jakie korzyści przyniesie to działanie? Czy rozwiąże problem w sposób trwały?
- **Zaangażowania:** Czy społeczność szkolna, uczniowie lub lokalni mieszkańcy będą chętni włączyć się w realizację projektu?
- **Zasobów:** Czy posiadacie niezbędne narzędzia, materiały i umiejętności do wykonania zadania?

1. PRZYKŁAD OCENY:

- **Rozwiązanie:** Wprowadzenie szkolnego programu segregacji odpadów.
 - **Realizowalność:** Wysoka – wystarczy kupić kosze do segregacji i przygotować materiały edukacyjne.
 - **Wpływ:** Wysoki – program zmniejszy ilość odpadów zmieszanych.
 - **Zaangażowanie:** Średnie – uczniowie muszą zostać zmotywowani, aby systematycznie segregować odpady.
 - **Zasoby:** Dostępne – dofinansowanie w programie wystarczy na zakup koszy i plakatów.

2. USTALANIE PRIORYTETÓW

Nie zawsze wszystkie rozwiązania mogą zostać wdrożone w ramach jednego projektu. Wybierzcie te działania, które:

- Najlepiej odpowiadają na problem.
- Są najbardziej wykonalne w dostępnych warunkach.
- Mieszczą się w budżecie projektu.
- Zachęcą społeczność do współpracy i zwiększą świadomość ekologiczną.

3. ZAPOZNANIE SIĘ Z KRYTERIAMI OCENY ZGŁOSZEŃ KONKURSOWYCH

Na etapie wyboru sposobów działania warto upewnić się, że projekt spełnia kryteria oceny zgłoszeń konkursowych. Zgodnie z regulaminem Komisja Programowa oceniając zgłoszenia konkursowe, będzie brać pod uwagę następujące kryteria:

1. zgodność EkoProjektu z celami Programu oraz tematyką, o których mowa w § 2 ust. 3 oraz § 4 ust. 7 pkt 3 niniejszego Regulaminu: 0-10 pkt;
2. jakość, szczegółowość i przejrzystość projektu (formy realizacji, harmonogram, kosztorys w formie pliku Excel, koncepcja): 0-30 pkt;
3. samodzielność i zaangażowanie uczniów: 0-20 pkt;
4. estetyka i kreatywność filmu informującego o planowanej inicjatywie itp. EkoProjektu: 0-10 pkt;
5. lokalizacja w bezpośrednim sąsiedztwie zakładów produkcyjnych, infrastruktury magazynowej lub miejsc, w których Grupa Kapitałowa ORLEN prowadzi prace wydobywcze i inwestycyjne: 0-5 pkt;
6. zasięg projektu (klasa/szkoła/środowisko lokalne/szersza społeczność): 0-5 pkt;
7. atrakcyjność oraz innowacyjność działań realizowanych przez EkoProjekt w odniesieniu do grupy odbiorców: 0-20 pkt;
8. atrakcyjność oraz innowacyjność działań realizowanych przez EkoProjekt w odniesieniu do grupy odbiorców: 0-20 pkt.

Znajomość tych kryteriów pomoże Wam skupić się na elementach, które mają największe znaczenie dla oceny Waszego projektu i pozwolą wyróżnić się w konkursie.

PODSUMOWANIE:

Na tym etapie upewnijcie się, że wybrane działania są spójne z kryteriami oceny i możliwe do zrealizowania w ramach dostępnych zasobów. Dzięki temu w kolejnym kroku łatwiej będzie przygotować wniosek konkursowy na Wasz EkoProjekt.

KROK 5

PLAN DZIAŁANIA

Żaden projekt nie zostanie skutecznie zrealizowany bez szczegółowego planu działania. W tym etapie należy skupić się na precyzyjnym zaplanowaniu każdego elementu realizacji projektu, aby zespół wiedział, co, kiedy i jak zrobić.

1. PODZIAŁ OBOWIĄZKÓW

Podzielcie role w zespole, aby każdy członek wiedział, za co jest odpowiedzialny. Upewnijcie się, że zadania są rozdzielone równomiernie i zgodnie z zainteresowaniami oraz możliwościami uczestników.

Przykłady ról w zespole:

Osoba odpowiedzialna za dokumentację (zdjęcia, notatki, raporty).
Koordynator działań logistycznych (zakupy, organizacja przestrzeni).
Lider grupy ds. promocji (np. przygotowanie plakatów, postów w mediach społecznościowych).

2. STWORZENIE HARMONOGRAMU

Opracujcie szczegółowy harmonogram prac, który będzie również załącznikiem do Waszego wniosku. W harmonogramie należy określić:

Zadania: Co należy zrobić na każdym etapie realizacji projektu?

Terminy: Do kiedy każde zadanie powinno zostać wykonane?

Osoby odpowiedzialne: Kto zajmuje się realizacją poszczególnych działań?

Przykład harmonogramu:

Zadanie	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Uwagi
Przygotowanie tablic informacyjnych	05.03.2026	Maria Nowak	Użycie darmowych narzędzi (Canva).
Warsztaty o zasadach segregacji	10.03.2026	Zespół projektowy	Zaproszenie lokalnego eksperta.

Zastanówcie się, jakie rezultaty powinien przynieść projekt.
Oczekiwane efekty powinny być:

- **Konkretne:** np. zmniejszenie liczby odpadów o 20%.
- **Mierzalne:** np. liczba uczniów uczestniczących w warsztatach (przykładowo: 20 osób).
- **Osiągalne:** uwzględniające realne możliwości zespołu.

4. PRZYGOTOWANIE KOSZTORYSU

Sporządźcie szczegółowy kosztorys projektu, który uwzględni wszystkie planowane wydatki. Możecie skorzystać z szablonu dostępnego w materiałach programu. Wzór kosztorysu znajdziesz w formularzu składania wniosku grantowego.

Przykładowe pozycje w kosztorysie:

Rodzaje wydatków	Koszt jednostkowy	Koszt całkowity
1. WYKAZ I KOSZT MATERIAŁÓW		
Kosze do segregacji 5 szt.	150 zł	750 zł
Druk 10 plakatów edukacyjnych	50 zł	500 zł
SUMA	200 zł	1250 zł
2. WYKAZ I KOSZT USŁUG		
Warsztaty z ekspertem	200 zł	500 zł
SUMA	200 zł	500 zł
3. EWENTUALNE POZOSTAŁE KOSZTY		
brak		
CAŁKOWITA WARTOŚĆ PROJEKTU		1750 zł

PODSUMOWANIE

Na tym etapie zespół powinien mieć:

- wybrany temat EkoProjektu
- wyznaczone cele
- określone oczekiwane efekty
- harmonogram realizacji prac
- podział obowiązków w zespole
- kosztorys przygotowany na wzorze z generatora wniosków
- krótki film (proporcje 9:16 [pion]; format MP4, MOV lub AVI) prezentujący zaplanowane działania w ramach projektu.

KROK 6

ZGŁOSZENIE WNIOSKU KONKURSOWEGO

Dotarliście do etapu składania wniosku konkursowego. W tym kroku kluczowe jest przygotowanie kompletnego i poprawnego wniosku, który przedstawi Wasz projekt w sposób profesjonalny i zgodny z regulaminem. Poniżej znajdziecie szczegółowe wytyczne dotyczące wymaganych elementów zgłoszenia.

1. CO NALEŻY UWZGLĘDNIĆ W ZGŁOSZENIU KONKURSOWYM?

Zgodnie z regulaminem, zgłoszenie konkursowe zespołu musi zawierać:

1. opis EkoProjektu – w szczególności cel i rodzaj zaplanowanych działań, wskazanie grupy odbiorców (np. społeczność szkolna, osiedlowa, itp.). Opis może mieć formę prezentacji, składać się z rysunków, wizualizacji, fotografii oraz innych elementów dodanych jako załączniki do wniosku;
2. określenie spodziewanych rezultatów, w tym opis, jakie skutki przyniesie wdrożenie EkoProjektu oraz jakie będzie jego oddziaływanie na środowisko i uczniów szkoły;
3. wskazanie wybranej kategorii zgłoszenia, spośród następujących:
 - a. sprzątanie i gospodarka odpadami,
 - b. zasada 8R - Rethink (przemyśl), Refuse (odnawiaj), Reduce (redukuj), Reuse (użyj ponownie), Rehome (znajdź nowy dom), Repair (naprawiaj), Recycle (przetwarzaj) Rot (kompostuj),
 - c. ochrona środowiska, szczególnie w zakresie ochrony zasobów wodnych,
 - d. własny pomysł – związany z ochroną środowiska;
4. kosztorys EkoProjektu według wzoru zamieszczonego w Generatorze Wniosków, który powinien określać koszty narzędzi i usług niezbędnych dla realizacji EkoProjektu i którego budżet nie może przekraczać kwoty 6000,00 zł brutto wnioskowanego Grantu.

Wymagane dane i dokumenty:

Na tym etapie upewnij się, że dysponujesz wszystkimi danymi i dokumentami oraz możesz złożyć oświadczenia wskazane w regulaminie programu § 4 pkt 6.

2. JAK WYPEŁNIĆ ZGŁOSZENIE W GENERATORZE WNIOSKÓW?

Wszystkie zgłoszenia należy wypełnić i przesłać za pomocą Generatora Wniosków dostępnego na stronie:

ekoczynni.pl

System krok po kroku poprowadzi Cię przez proces składania wniosku. Upewnij się, że:

- Wszystkie pola formularza są wypełnione zgodnie z instrukcjami.
- Dołączono komplet wymaganych załączników. Zwróć uwagę, że formularz przyjmuje wyłącznie pliki w formatach: PDF, PNG, JPG/JPEG oraz XLSX. Nie można dodawać załączników w formie linków np. do prezentacji.
- Wprowadzone informacje są zgodne z rzeczywistością i regulaminem.

Praktyczna wskazówka: Przed rozpoczęciem wypełniania zgłoszenia przygotujcie wszystkie dokumenty i materiały wizualne, aby proces przebiegł sprawnie.

3. TERMIN ZGŁOSZEŃ

Otwarcie zgłoszeń: 19 września 2025 r.

Zamknięcie zgłoszeń: 17 października 2025 r.

Zgłoszenia złożone po terminie lub niekompletne nie będą rozpatrywane.

NARZĘDZIA WSPIERAJĄCE PRACĘ

Jeśli chcecie zorganizować wirtualne spotkanie, skorzystajcie z:

- **Google Meet** – <https://meet.google.com>
- **Zoom** – <https://zoom.us>

Jeśli szukacie miejsca do wirtualnej komunikacji, wybierzcie:

- **Slack** – <https://slack.com/>
- **Whatsapp** – <https://www.whatsapp.com>

Planujecie zrobić prezentację? Te narzędzia mogą Wam się przydać:

- **Google Prezentacje** – <https://docs.google.com/presentation/>
- **Genial.ly** – <https://www.genial.ly>
- **Canva** – <https://www.canva.com>
- **Prezi** – <https://prezi.com>

W tworzeniu grafik sprawdzą się:

- **Canva AI** – <https://www.canva.com/ai-image-generator/>
- **Kreator obrazów** – <https://www.bing.com/images/create>

Udostępnianie materiałów ułatwia:

- **Dysk Google** – <https://drive.google.com/>
- **Dokumenty Google** – <https://docs.google.com/>
- **Dropbox** – <https://www.dropbox.com/>

Warto znać także:

- **Pixabay** – darmowy bank zdjęć – <https://pixabay.com/pl/>
- **Unsplash** – darmowe banki zdjęć – <https://unsplash.com>

Powodzenia w realizacji EkoProjektów!
Trzymamy kciuki za Wasze lokalne inicjatywy.
Zmiana zaczyna się tu!